

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут економічний

Кафедра економічної кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз інвестиційних проектів

Освітня програма Економіка

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Аналіз інвестиційних проектів
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Викладач (-і)	д.е.н., проф. Буртняк І.В.
Контактний телефон викладача	+38(097)9862632
Е-mail викладача	ivan.burtnyak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Аналіз інвестиційних проектів є складовою процесу управління інвестиціями. Він дає інформаційну базу (у вигляді проекту як спеціально оформленого інвестиційного плану чи результатів проведеної експертизи проекту) для ухвалення рішення щодо включення проекту в інвестиційний портфель, початку його інвестування, постійного моніторингу реалізації.</p> <p>Аналіз інвестиційних проектів – це комплекс методичних і практичних прийомів розробки, обґрунтування й оцінки доцільності реалізації проекту. Лише незначна частка інвестицій виявляється невдалою, тобто не дає очікуваного результату з незалежних від інвестора причин. Більшість проектів, що виявилися збитковими, могла бути не допущена до реалізації за умови якісного попереднього аналізу з урахуванням зовнішніх умов і внутрішніх якостей проекту.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою цієї навчальної дисципліни є формування комплексного розуміння аспектів майбутнього інвестування. До цих аспектів належать економічне середовище, правильно поставлені мета і завдання проекту, маркетинговий, виробничий, фінансовий та організаційний план інвестора, технічна база проекту, його соціальна значущість, екологічна безпека, фінансова достатність і спроможність проекту, організація управління проектом, аналіз інвестиційного ризику, чутливість проекту до зміни окремих найсуттєвіших факторів, достатність показників ефективності, оцінка можливостей учасників проекту.</p>	
4. Компетентності	
<p>ІК - Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.</p> <p>ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.</p> <p>СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.</p> <p>СК11*. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.</p>	

5. Результати навчання

РН-4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

РН-9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

РН-10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

РН-15. Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу - 180 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	30
практичні	30
самостійна робота	120

Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	051 Економіка	2	Цикл професійної підготовки Вибіркові дисципліни

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема 1. Базові положення аналізу і підготовки проектів. Поняття проекту. Відмінність проекту від програми і плану. Взаємозв'язок функціонування організації та проекту. Ознаки проекту: кількісна вимірюваність проекту, часовий горизонт проекту, цільова спрямованість проектних рішень, життєвий цикл. Характеристика проекту, як системи. Види взаємовпливів різних проектів при одночасної реалізації. Класифікація проектів за різними критеріями: класом, типом, видом, тривалістю, масштабом, складністю.</p>	Лекція, практичне заняття	Основна : [1; 2]. Додаткова: [8; 9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	0,1	До наступного заняття за розкладом

<p>Тема 2. Життєвий цикл проекту. Концепція життєвого циклу проекту як складова методології проектного аналізу. Поняття життєвого циклу проекту. Підходи до розподілу проекту на складові елементи. Складові проектного циклу. Мета преінвестиційної фази проекту. Дослідження інвестиційних можливостей регіонів, галузі промисловості, природних ресурсів. Вибір цілей проекту та його завдань на стадії ідентифікації. Мета підготовки проекту. Попередня підготовка проекту. Склад досліджень на стадії розробки та експертизи. Мета інвестиційної фази проекту. Матеріально-технічна підготовка проекту. Планування і контроль постачання, організації та проведення тендерів. Порядок виконання робіт на стадіях інженерно-технічного проектування робіт, будівництва об'єкту, виробничого маркетингу та набору і навчання персоналу.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна : [1; 2]. Додаткова: [6]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі</p>	<p>0,1</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 3. Концептуальні основи аналізу інвестиційних проектів: концепції затрат і вигід, альтернативної вартості, цінності грошей у часі. Поняття вигод та затрат у проектному аналізі. Явні неявні витрати та вигоди, їх використання для прийняття проектних рішень. Методичні підходи до визначення цінності проекту. Можливість та необхідність оцінки неявних вигод і затрат при оцінці проектів. Альтернативна вартість як ключова концепція прийняття</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна : [1 – 3]. Додаткова: [7]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, Пройти тестування до теми</p>	<p>0,1</p>	<p>До наступного заняття за Розкладом</p>

<p>інвестиційних рішень. Визначення альтернативної вартості робочої сили. Методичні прийоми до визначення альтернативної вартості землі. Причини зміни вартості грошей у часі. Фактори, які впливають на вартість грошей. Реальні номінальна процентні ставки. Залежність величини процентної ставки від різних видів інвестицій, які здійснює компанія. Поняття та обчислення майбутньої та теперішньої вартості</p>					
<p>Тема 4. . Процентні ставки та їх структура. Відсоток за кредит. Майбутня та поточна вартість фінансових інструментів. Практичне застосування концепції вартості грошей у часі. Процес компаундування. Операція дисконтування. Вплив на величину теперішньої вартості строку життєвого циклу проекту та ставки проценту.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна : [1; 4; 5]. Додаткова: [8; 9]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,1</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 5. Ризик та ціна капіталу. Теорії структури процентних ставок (неупередженого очікування, переваги ліквідності, сегментації ринку). Теорія Г. Марковіца вибір раціонального (ефективного) портфеля, що забезпечує отримання очікуваного доходу за мінімального ризику. Виокремлення з обігу цінних паперів цінного папера без ризику. Теорія В. Шарпа Поділ ризику на систематичний і несистематичний. Ефективний портфель —</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна : [1; 4; 5]. Додаткова: [8; 9]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,1</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

ринковий. Модель оцінки капітальних активів (МОКА) та її фінансове значення. Можливості застосування МОКА в Україні.					
Тема 6. Грошовий потік. Причини використання грошового потоку для оцінки інвестиційних проєктів. Поняття грошового потоку. Відмінність тлумачення грошового потоку у бухгалтерської практики та проєктному аналізі. Методичні принципи розрахунку грошового потоку за проєктом. Елементний склад загального грошового потоку з активів. Порядок розрахунку операційного потоку грошей. Роль амортизаційних відрахувань та їх вплив на зміну проєктного грошового потоку. Калькулювання капітальних витрат за проєктом. Визначення приросту чистого робочого капіталу. Розрахунок грошового потоку кредиторам і акціонерам.	Лекція, практичне заняття	Основна : [1; 2]. Додаткова: [7; 8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	0,1	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Процедури прийняття рішень у проєктному аналізі Характеристика методів оцінки ефективності інвестицій. Поняття критерію оцінки та порівняння інвестиційних проєктів. Принципи оцінки ефективності проєктних рішень. Методика розрахунку, економічний зміст, обмеження, переваги і недоліки, застосування у практиці оцінки проєктних рішень інтегральних показників: чистої	Лекція, практичне заняття	Основна : [1 – 3; 5]. Додаткова: [7]	Опрацювати лекційний матеріал, пройти тестування до попередніх тем	0,1	До наступного заняття за розкладом

<p>теперішньої вартості, коефіцієнту вигоди-затрати; внутрішньої норми дохідності; періоду окупності; еквівалентного ануїтету, ефективності витрат. Методика розрахунку основних Фінансових критеріїв. Порівняння проектів за допомогою різних критеріїв оцінки</p>					
<p>Тема 8. Оцінка і прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності. Необхідність врахування рівня невизначеності при прийнятті проектних рішень. Поняття ризику та невизначеності. Класифікація ризику. Види проектних ризиків, що виникають на різних стадіях підготовки і реалізації, причини їх виникнення та ознаки. Наслідки функціональних ризиків. Мета аналізу ризику. Якісний та кількісний аналіз ризику. Методика проведення Аналізу чутливості проекту. Оцінка факторної еластичності показників ефективності проекту. Розрахунок критичних значень змінних проекту, визначення межі безпеки. Аналіз сценаріїв. Аналіз сценаріїв проекту. Характеристика методу імітаційного моделювання (Монте-Карло). Методи зниження ризику. Вибір методу зниження ризиків залежно від виду ризику.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна : [1; 2; 5]. Додаткова: [6]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, пройти тестування до попередніх тем</p>	<p>0,2</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Підсумкове практичне заняття</p>	<p>Практичне заняття</p>		<p>Підготуватись до контрольної роботи</p>	<p>0,1</p>	<p>Згідно розкладу</p>

7. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бальна – 50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен; “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності в розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповідях, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна її мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.
Семінарські заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (10 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (15 балів); – оцінка за контрольну роботу (15 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів).
8. Політика курсу	
<ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).</p> <p>Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2І,</p>	

отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

9. Рекомендована література

Основна

1. Бизнес-план инвестиционного проекта: Отечественный и зарубежный опыт. Современная практика и документация. — М.: Финансы и статистика, 2017.
2. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент. — К., 2015.
3. Волков И. М., Грачева М. В. Проектный анализ: Учебник. — М.: ЮНИТИ, 2008.
4. Грачева М. В. Анализ проектных рисков: Учеб. пособие для вузов. — М.: ЗАО «Финстатинформ», 2019.
5. Гридчина М. В. Финансовый менеджмент: Курс лекций. — К.: МАУП, 2018.

Додаткова

6. Ковалев В. В. Методы оценки инвестиционных проектов. — М.: Финансы и статистика, 2019
7. Савчук В. П., Прилипко С. И., Величко Е. Г. Анализ и разработка инвестиционных проектов: Учеб. пособие. — К.: Абсолют-В, Эльга, 2018.
8. Сборник бизнес-планов с комментариями и рекомендациями / Под ред. В. М. Попова. — М.: Финансы и статистика, 2018.
9. Федоренко В. Г., Гойко А. Ф. Инвестознавство: Підручник / За наук. ред. В. Г. Федоренка. — К.: МАУП, 2020.
10. Щукін Б. М. Інвестиційна діяльність: Метод. посіб. — К.: МАУП, 2018.

Викладач

Буртняк І.В.